

ترجمه و برداشتی

از:

قرآن مجید

جزوه بیستم

ترجمه و برداشت: از استاد سید حسن ابطحی

تنظیم موضوعی: جمعی از دانشمندان

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ *

الْحَمْدُ لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ وَالصَّلَاةُ
وَالسَّلَامُ عَلَى مُحَمَّدٍ وَآلِهِ أَجْمَعِينَ لَا سِوَا عَلَى
بَقِيَّةِ اللَّهِ رُوحِي وَأَرْوَاحُ الْعَالَمِينَ لِتُرَابٍ مَقْدَمِهِ الْفِدَاءُ

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

پیشگفتار

این جزوه باموضوع بندی مسئله «تزکیه نفس» از آیات قرآن تنظیم شده و هر آیه ای که مربوط به موضوعی از این علم است بعد از همان آیه ترجمه شده و سپس برداشتی از آیات در فصل جداگانه ای ارائه داده شده است. و بخاطر آنکه مباحثمان فعلاً در مسائل تزکیه نفس است قبل از مسائل اعتقادی آیاتی که مربوط به مراحل تزکیه نفس است در این جزوه آورده شده است.

ضمناً نباید گمان کرد، آنچه را که در اینجا می نویسیم تفسیر آیات قرآن بوده و یا حتی توضیح قرآن است. بلکه فقط یک نوع راهنمایی است که برای تدبّر بیشتری در قرآن و توجّه دوستان به سخنان حضرت حقّ جلّ و علایادآوری شده است.

تا ان شاء الله سالکین إلى الله با تأمل زیادتری موفّق به قرائت قرآن گردند. و ضمناً آیاتی که در این جزوه قرائت می شود جابجا شده و تنظیم موضوعی گردیده است.

یعنی اگر شما بخواهید آیانی که مربوط به تزکیه نفس است را پشت سر هم قرائت کنید به ترتیب قرآن مجید در این جزوه آورده شده است و بعدها سایر آیات که مربوط به عقاید و فروع احکام است در جزوات جداگانه ای آورده خواهد شد ان شاء الله.

به امید موفقیت و السلام

سید حسن ابطحی

❖ بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ ❖

الْحَمْدُ لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ وَالصَّلَاةُ
وَالسَّلَامُ عَلَى مُحَمَّدٍ وَآلِهِ أَجْمَعِينَ لَا سِوَا عَلَى
بَقِيَّةِ اللَّهِ رُوحِي وَأَرْوَاحُ الْعَالَمِينَ لِتُرَابٍ مَقْدَمِهِ الْفِدَاءُ

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

پیشگفتار

این جزوه با موضوع بندی مسئله تزکیه نفس از آیات قرآن تنظیم شده و هر آیه‌ای که مربوط به موضوعی از این علم است بعد از همان آیه ترجمه شده و سپس برداشتی از آیات در فصل جداگانه‌ای ارائه داده شده است. و بخاطر آنکه مباحثمان فعلاً در مسائل تزکیه نفس است قبل از مسائل اعتقادی آیاتی که مربوط به مراحل تزکیه نفس است در این جزوه آورده شده است.

ضمناً نباید گمان کرد آنچه را که در اینجا می‌نویسیم تفسیر آیات قرآن بوده و یا حتی توضیح قرآن است. بلکه فقط یک نوع راهنمایی است که برای تدبّر بیشتری در قرآن و توجّه دوستان به سخنان حضرت حقّ جلّ و علا یادآوری شده است.

تا ان شاء الله سالکین إلى الله با تأمل زیادتری موفق به قرائت قرآن گردند و ضمناً آیاتی که در این جزوه قرائت می‌شود جابجا شده و تنظیم موضوعی گردیده است.

یعنی اگر شما بخواهید آیانی که مربوط به تزکیه نفس است را پشت سر هم قرائت کنید به ترتیب قرآن مجید در این جزوه آورده شده است و بعدها سایر آیات که مربوط به عقاید و فروع احکام است در جزوات جداگانه‌ای آورده خواهد شد ان شاء الله.

به امید موفقیت و السلام

سید حسن ابطحی

اعوذُ بِاللّٰهِ مِنَ الشَّيْطَانِ الرَّجِيمِ

آیات ۵۳-۵۴ از سوره مبارکه توبه

قُلْ أَنْفِقُوا طَوْعًا أَوْ كَرْهًا لَّنْ يُّتَقَبَلَ مِنْكُمْ إِنْكُمْ كُنْتُمْ قَوْمًا فَاسِقِينَ ﴿٥٣﴾ وَمَا
مَنْعَهُمْ أَنْ يُقْبَلَ مِنْهُمْ نَفَقَاتُهُمْ إِلَّا أَنَّهُمْ كَفَرُوا بِاللّٰهِ وَبِرَسُولِهِ وَلَا يَأْتُونَ
الصَّلَاةَ إِلَّا وَهُمْ كُسَالَىٰ وَلَا يُنْفِقُونَ إِلَّا وَهُمْ كَارِهُونَ ﴿٥٤﴾

ترجمه آیات ۵۳-۵۴

بگو: چه از روی میل اتفاق کنید یا با بی میلی، هرگز از شما قبول نخواهد شد، زیرا قطعاً شما مردم فاسقی هستید. (۵۳)

و هیچ چیز مانع قبول شدن انفاقهای آنها نشد، جز آنکه آنها به خدا و پیامبرش کافر شدند و نماز نمی خوانند مگر با کسالت و انفاق نمی کنند مگر با بی میلی. (۵۴)

برداشت از آیات ۵۳-۵۴ (انفاق)

سالک الی الله نباید فکر کند که تنها با انفاق کردن می تواند خود را به کمالات روحی برساند. زیرا اگر انفاقش روی اکراه باشد و وقتی نماز می خواند و یا با خدا باید انس بگیرد با کسالت باشد و در دل ریا کند و در حقیقت ناسپاس باشد، خدا از او انفاقش را قبول نمی کند و آنها را فاسق می داند.

آیات ۵۵-۵۷ از سوره مبارکه توبه

فَلَا تُعْجِبْكَ أَمْوَالُهُمْ وَلَا أَوْلَادُهُمْ إِنَّمَا يُرِيدُ اللَّهُ لِيُعَذِّبَهُمْ بِهَا فِي الْحَيَاةِ
الدُّنْيَا وَتَرْهَقَ أَنْفُسُهُمْ وَهُمْ كَافِرُونَ ﴿٥٥﴾ وَيَخْلِفُونَ بِاللّٰهِ إِيَّاهُمْ لِمَنْكُم وَمَا

هُم مِّنْكُمْ وَ لِكِنَّهُمْ قَوْمٌ يَّفْرُقُونَ ﴿٥٦﴾ لَوْ يَجِدُونَ مَلْجَأً أَوْ مَغَارَاتٍ أَوْ

مُدْخَلًا لَّوَلَّوْا إِلَيْهِ وَ هُمْ يَجْمَحُونَ ﴿٥٧﴾

ترجمه آیات ۵۵-۵۷

پس اموال و اولاد کفار، تو را به تعجب نیندازد، غیر از این نیست که خدا می خواهد آن ها را به این وسیله در زندگی دنیا عذاب کند و در حال کفر جانشان را بگیرد. (۵۵)

و به خدا قسم می خورند که قطعاً آن ها از شما هستند ولی آن ها از شما نیستند، بلکه آن ها مردمی هستند که (از شما) می ترسند. (۵۶)

اگر پناهگاهی یا غارهایی و یا راه فراری می یافتند، با سرعت و شتاب پشت می کردند و به سوی آن فرار می نمودند. (۵۷)

برداشت از آیات ۵۵-۵۷ (ثروت کفار)

سالک الی الله نباید ثروت، نعمت، فرزندان سالم و زیاد کفار، او را متعجب کند زیرا عدل خدای تعالی ایجاب می کند اجر و ثوابی که احیاناً آن ها در دنیا از کارهای خوب انجام داده اند به آن ها بدهد تا در روز قیامت از خدای تعالی اجری نخواهند. بلکه خدای تعالی آن ها را در دنیا بوسیله همان اموال و اولاد ممکن است عذاب کند و جان آن ها را بگیرد. آن ها به قدری منافقند که با اصرار و قسم می خواهند خودشان را جزء سالکین الی الله بدانند ولی تفرقه بین مسلمانان ایجاد می کنند.

آیات ۵۸-۵۹ از سوره مبارکه توبه

وَ مِنْهُمْ مَنْ يَلْمِزُكَ فِي الصَّدَقَاتِ فَإِنْ أُعْطُوا مِنْهَا رَضُوا وَإِنْ لَمْ يُعْطُوا

مِنْهَا إِذَا هُمْ يَسْخَطُونَ ﴿٥٨﴾ وَ لَوْ أَنَّهُمْ رَضُوا مَا آتَاهُمُ اللَّهُ وَ رَسُولُهُ وَ

قَالُوا حَسْبُنَا اللَّهُ سَيُؤْتِينَا اللَّهُ مِنْ فَضْلِهِ وَ رَسُولُهُ إِنَّا إِلَى اللَّهِ رَاغِبُونَ ﴿٥٩﴾

ترجمه آیات ۵۸-۵۹

و از آن‌ها افرادی هستند که در تقسیم غنائم و صدقات به تو ایراد می‌گیرند. اگر از آن غنائم به آن‌ها داده شود، راضی می‌شوند و اگر داده نشود، در آن وقت آن‌ها خشمگین می‌گردند. (۵۸)

ولی اگر آن‌ها به آنچه خدا و پیامبرش به آن‌ها می‌دهند، راضی شوند و بگویند: «خدا برای ما کافی است، به زودی خدا و پیامبرش از فضل خود به ما می‌بخشند، ما تنها به خدا رغبت و اشتیاق داریم». (۵۹)

برداشت از آیات ۵۸-۵۹ (طبع پست)

سالک الی الله نباید طبع پستی داشته باشد و گرویدنش به چیزی برای پول باشد، باید تنها به آنچه خدا و رسولش به او عنایت می‌کنند راضی شود و ورد و اعتقادش کلمه «حَسْبُنَا اللَّهُ»؛ یعنی خدا در همه کارها مرا کفایت می‌کند بوده و معتقد باشد که خدا از فضلش به او عنایت می‌فرماید.

آیات ۶۱-۶۳ از سوره مبارکه توبه

وَمِنْهُمْ الَّذِينَ يُؤْذُونَ النَّبِيَّ وَيَقُولُونَ هُوَ أَذُنُّ قُلٍّ أَذُنٌ خَيْرٌ لَّكُمْ يُؤْمِنُ بِاللَّهِ وَ يُؤْمِنُ لِلْمُؤْمِنِينَ وَ رَحْمَةٌ لِلَّذِينَ آمَنُوا مِنْكُمْ وَ الَّذِينَ يُؤْذُونَ رَسُولَ اللَّهِ لَهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ ﴿٦١﴾ يَخْلِفُونَ بِاللَّهِ لَكُمْ لِيَرْضَوْكُمْ وَ اللَّهُ وَ رَسُولُهُ أَحَقُّ أَنْ يُرْضَوْهُ إِنْ كَانُوا مُؤْمِنِينَ ﴿٦٢﴾ أَلَمْ يَعْلَمُوا أَنَّهُ مَنْ يُحَادِدِ اللَّهَ وَ رَسُولَهُ فَأَنَّ لَهُ نَارَ جَهَنَّمَ خَالِدًا فِيهَا ذَلِكَ الْخِزْيُ الْعَظِيمُ ﴿٦٣﴾

ترجمه آیات ۶۱-۶۳

و از آن‌ها کسانی هستند که پیامبر را اذیت می‌کنند و می‌گویند: او گوش است، او گوش می‌دهد و خوش‌باور است. بگو: گوش بودن و خوش‌باور بودن برای شما خوب است. او به خدا ایمان دارد و مؤمنین را تصدیق می‌کند و رحمتی است برای کسانی از شما که ایمان آورده‌اند و کسانی که رسول خدا را اذیت

می‌کنند، برای آن‌ها عذاب دردناکی است. (۶۱)

آن‌ها برای شما به خدا قسم می‌خورند تا شما را راضی کنند ولی درست‌تر این است که خدا و رسولش را از خود راضی کنند، اگر ایمان دارند. (۶۲)

آیا آن‌ها نمی‌دانند که هر کس با خدا و پیامبرش مخالفت کند، پس قطعاً برای او آتش جهنم است که همیشه در آن می‌ماند؟ این همان رسوائی بزرگ است. (۶۳)

برداشت از آیات ۶۱-۶۳ (اذیت خدا و رسول)

سالک الی الله نباید کاری که خدا و رسولش را اذیت می‌کند انجام دهد، نباید با زبانش، با قلمش و با اعمالش به دین مقدس اسلام بی‌احترامی کند و الاً عذاب دردناکی در انتظار او است.

سالک الی الله باید فقط و فقط رضایت خدای تعالی را منظور کند و رضایت دیگران را اگر منافات با رضایت پروردگار داشته باشد در هیچ کاری منظور نکند و الاً اگر با این عملش با خدای تعالی و رسولش دشمنی نماید در جهنم مخلد خواهد بود.

آیات ۶۴-۶۶ از سوره مبارکه توبه

يَحْذَرُ الْمُنَافِقُونَ أَنْ تُنَزَّلَ عَلَيْهِمْ سُورَةٌ تُنَبِّئُهُمْ بِمَا فِي قُلُوبِهِمْ قُلِ اسْتَهِزُوا

إِنَّ اللَّهَ مُخْرِجٌ مَا تَحْذَرُونَ ﴿٦٤﴾ وَلَئِنْ سَأَلْتَهُمْ لَيَقُولُنَّ إِنَّمَا كُنَّا نَخُوضُ وَ

نَلْعَبُ قُلْ أ بِاللَّهِ وَ آيَاتِهِ وَ رَسُولِهِ كُنْتُمْ تَسْتَهْزِئُونَ ﴿٦٥﴾ لَا تَعْتَذِرُوا قَدْ

كَفَرْتُمْ بَعْدَ إِيمَانِكُمْ إِنَّ نَعْفَ عَنْ طَائِفَةٍ مِنْكُمْ نُعَذِّبُ طَائِفَةً بِأَنَّهُمْ كَانُوا

مُجْرِمِينَ ﴿٦٦﴾

ترجمه آیات ۶۴-۶۶

منافقان از آن می‌ترسند که سوره‌ای علیه آنان نازل گردد و به آن‌ها از اسرار دلهایشان خبر دهد. بگو: مسخره کنید، قطعاً خدا آنچه را که از آن می‌ترسید آشکار خواهد کرد. (۶۴)

و اگر از آن‌ها (دربارهٔ مسخره کردنشان) پرسى، مى‌گویند: ما قطعاً بازی و شوخی مى‌کردیم. بگو: آیا خدا و آیات او و پیامبرش را مسخره مى‌کنید؟ (۶۵)
عذرخواهی نکنید. زیرا شما بعد از اینکه ایمان آورده‌اید، کافر شده‌اید. اگر گروهی از شما را ببخشیم، گروه دیگری را عذاب خواهیم کرد. زیرا آن‌ها قطعاً گناهکارند. (۶۶)

برداشت از آیات ۶۴-۶۶ (مجرمین)

سالک الی الله باید بداند که اگر کار زشت و یا گناهی بکند ممکن است خدای تعالی او را رسوا نماید.
سالک الی الله نباید مراحل تزکیهٔ نفس و دین مقدّس اسلام را به بازی بگیرد و خدا و رسولش را مسخره کند؛ زیرا کسانی که این کارها را بکنند عذرشان پذیرفته نیست و مجرمند.

آیه ۶۷ از سورة مبارکه توبه

الْمُنَافِقُونَ وَالْمُنَافِقَاتُ بَعْضُهُمْ مِنْ بَعْضٍ يَأْمُرُونَ بِالْمُنْكَرِ وَ يَنْهَوْنَ عَنِ الْمَعْرُوفِ وَ يَقْبِضُونَ أَيْدِيَهُمْ نَسُوا اللَّهَ فَنَسِيَهُمْ إِنَّ الْمُنَافِقِينَ هُمُ الْفَاسِقُونَ ﴿٦٧﴾

ترجمه آیه ۶۷

مردان منافق و زنان منافق همه مثل هم هستند. آن‌ها امر به کارهای زشت کرده و از کارهای خوب جلوگیری می‌کنند و دستهایشان را از انفاق و بخشش می‌بندند. خدا را فراموش کرده‌اند و خدا نیز آن‌ها را فراموش کرده است. قطعاً منافقین همان فاسقینند. (۶۷)

برداشت از آیات ۶۷ (امر به منکر)

سالک الی الله باید معروف و منکر را در اسلام بشناسد تا مبادا در ردیف منافقینی که امر به منکر و نهی از معروف می‌کنند قرار گیرد زیرا خدا او را به دست فراموشی می‌سپارد آنچنان که او خدا را فراموش کرده است.

وَعَدَ اللَّهُ الْمُنَافِقِينَ وَالْمُنَافِقَاتِ وَالْكُفَّارَ نَارَ جَهَنَّمَ خَالِدِينَ فِيهَا هِيَ حَسْبُهُمْ وَلَعَنَهُمُ اللَّهُ وَهُمْ عَذَابٌ مُقِيمٌ ﴿٦٨﴾ كَالَّذِينَ مِنْ قَبْلِكُمْ كَانُوا أَشَدَّ مِنْكُمْ قُوَّةً وَ أَكْثَرَ أَمْوَالًا وَ أَوْلَادًا فَاسْتَمْتَعُوا بِخَلْقِهِمْ فَاسْتَمْتَعْتُمْ بِخَلْقِكُمْ كَمَا اسْتَمْتَعَ الَّذِينَ مِنْ قَبْلِكُمْ بِخَلْقِهِمْ وَ خُضْتُمْ كَالَّذِي خَاضُوا أُولَئِكَ حَبِطَتْ أَعْمَالُهُمْ فِي الدُّنْيَا وَ الْآخِرَةِ وَ أُولَئِكَ هُمُ الْخَاسِرُونَ ﴿٦٩﴾ أَلَمْ يَأْتِهِمْ نَبَأُ الَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ قَوْمِ نُوحٍ وَ عَادٍ وَ ثَمُودَ وَ قَوْمِ إِبْرَاهِيمَ وَ أَصْحَابِ مَدْيَنَ وَ الْمُؤْتَفِكَاتِ أَتَتْهُمْ رُسُلُهُمْ بِالْبَيِّنَاتِ فَمَا كَانَ اللَّهُ لِيَظْلِمَهُمْ وَ لَكِنْ كَانُوا أَنْفُسَهُمْ يَظْلِمُونَ ﴿٧٠﴾

ترجمه آیه ۶۸-۷۰

خدا به مردان و زنان منافق و کفار، وعده آتش جهنم داده است. برای همیشه در آن خواهند ماند. برای آن‌ها همین کافی است و خدا آن‌ها را لعنت کرده است و عذاب همیشگی برای آن‌ها خواهد بود. (۶۸)

شما مانند کسانی هستید که قبل از شما بوده‌اند. آن‌ها از شما قوی‌تر بودند و اموال و فرزندان بیشتر بود. آن‌ها از بهره دنیای خود استفاده کردند، شما نیز از متاع دنیای خود استفاده نمودید، همان گونه‌ای که قبل از شما، آن‌ها استفاده کردند. شما هم مثل آن‌ها در لجنزار کفر فرو رفتید. اعمالشان در دنیا و آخرت نابود شد و آن‌ها همان زیانکارانند. (۶۹)

آیا جریان خبر کسانی که پیش از این‌ها بودند به آن‌ها نرسیده، قوم نوح و عاد و ثمود و قوم ابراهیم و اصحاب مدین و شهرهای زیرو رو شده آن‌ها؟ پیامبرانشان دلائل روشنی برای آن‌ها آوردند، پس خدا به آن‌ها ظلم نکرد ولی آن‌ها خودشان بر خود ستم می‌کردند. (۷۰)

برداشت از آیات ۶۸-۷۰ (نفاق)

سالک الی الله باید بکوشد که به هیچ وجه نفاق و دورویی در نفس و روحش به وجود نیاید. زیرا این صفت از نظر خدای تعالی بالاترین عذاب را دارد و صاحبش پست‌ترین انسان‌ها است، آن‌ها هستند که به خود ظلم کرده، همان‌ها هستند که اعمال خوبشان هم قبول نمی‌شود و همان‌ها هستند که بسیار ضرر کرده‌اند.

آیات ۷۱-۷۲ از سوره مبارکه توبه

وَالْمُؤْمِنُونَ وَالْمُؤْمِنَاتُ بَعْضُهُمْ أَوْلِيَاءُ بَعْضٍ يَأْمُرُونَ بِالْمَعْرُوفِ وَيَنْهَوْنَ
عَنِ الْمُنْكَرِ وَيُقِيمُونَ الصَّلَاةَ وَيُؤْتُونَ الزَّكَاةَ وَيُطِيعُونَ اللَّهَ وَرَسُولَهُ
أُولَئِكَ سَيَرْحَمُهُمُ اللَّهُ إِنَّ اللَّهَ عَزِيزٌ حَكِيمٌ ﴿٧١﴾ وَعَدَ اللَّهُ الْمُؤْمِنِينَ وَ
الْمُؤْمِنَاتِ جَنَّاتٍ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ خَالِدِينَ فِيهَا وَمَسَاكِنَ طَيِّبَةً فِي
جَنَّاتٍ عَدْنٍ وَرِضْوَانٌ مِنَ اللَّهِ أَكْبَرُ ذَلِكَ هُوَ الْفَوْزُ الْعَظِيمُ ﴿٧٢﴾

ترجمه آیات ۷۱-۷۲

و بعضی مردان و زنان با ایمان یار و یاور بعضی دیگرند. امر به اعمال نیک و معروف می‌کنند و از اعمال زشت، دیگران را منع می‌نمایند و نماز را برپا می‌دارند و زکات می‌دهند و خدا و پیامبرش را اطاعت می‌کنند. به زودی خدا آن‌ها را مورد رحمت خودش قرار می‌دهد. قطعاً خدا توانای حکیمی است. (۷۱)
خدا به مردان و زنان با ایمان، باغهایی وعده داده که از زیر درختانش نهرهایی جاری است. همیشه در آن بهشتها خواهند بود و نیز خانه‌های پاکیزه‌ای در بهشتهای عدن به آن‌ها داده می‌شود و خشنودی خدا از آن‌ها برتر و بالاتر از همه این‌ها است. آن همان سعادت و رستگاری بزرگ است. (۷۲)

برداشت از آیات ۷۱-۷۲ (ایمان محکم)

سالک الی الله به قدری ایمانش را محکم کند که به تمام وظایف دینی اش بدون هیچ مشکلی موفق شود، امر به معروف کند، نهی از منکر نماید، نماز را به پا دارد، زکات را بدهد و خدا و رسولش را اطاعت کند تا خدای تعالی او را مورد مهربانی خاصش قرار دهد و مشمول وعده های الهی در آخرت که بهشت خلد و جنات عدن است بشود و از همه بالاتر مورد خشنودی خدای تعالی واقع شود. واقعاً این پیروزی بزرگی است.

